

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer G. Moes
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum	Pagina	Kenmerk
22 januari 2026	1 van 2	2026-0000027904

Betreft

Aanbiedingsbrief bij advies over de archivering van concepten bij overheidsorganisaties 'Kan dit weg? Ja.'

Geachte heer Moes,

Wie verhuist, kent het verschijnsel, althans als je al wat langer meegaat in het leven. Je kijkt om je heen en denkt: wat zal ik meenemen en wat zal ik misschien toch eindelijk eens weggooien? De overheid staat ook voor zulke keuzes in haar informatiehuishouding. Omdat iedereen digitaal werkt en communiceert, komen er elke dag weer nieuwe documenten en data bij. De Archiefwet verplicht de overheid om selectief te zijn: niet alles kan even goed en even lang bewaard blijven en vernietigen moet ook. Maar hoe selecteer je en hoe weeg je daarbij de verschillende maatschappelijke belangen?

U heeft het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (het ACOI) gevraagd om te adviseren wat er moet gebeuren met de talloze concepten. Omdat ook de minister en staatssecretaris van BZK betrokken zijn, is het advies ook aan hen gericht.

De vraag was hoe lang concepten bewaard moeten blijven, naast de eindversie van een document. Samengevat luidt het advies van het ACOI als volgt:

- De overheid zou de meeste concepten zo snel mogelijk moeten verwijderen uit haar systemen. Het gaat om 'werkversies' die ontstaan terwijl mensen nog aan het nadenken en schrijven zijn. Zulke werkversies zijn al snel voor niemand meer relevant en vormen ruis in de toch al overvolle informatiesystemen. Er zijn bovendien allerlei andere (eindversies) van documenten beschikbaar met informatie over hetzelfde onderwerp.

- Alleen concepten die formeel, voor een reactie of een akkoord, zijn voorgelegd aan de politieke of ambtelijke leiding zijn belangrijk. Dit zijn 'sleutelversies' waaruit je soms kunt afleiden welke alternatieven en argumenten speelden in de laatste fase van de besluitvorming. Daarom is het verstandig om zulke sleutelversies net zo goed en net zo lang te bewaren als de eindversie van het document.
- Uiteraard moeten overheidsorganisaties deze aanpak toelichten in hun openbare 'selectielijsten' (in de nieuwe Archiefwet 'selectiebesluiten' genoemd). En zij moeten ervoor zorgen dat ze hun informatiestromen zo inrichten dat ze een onderscheid kunnen maken tussen werkversies en sleutelversies. Anders gaat het namelijk niet lukken om werkversies daadwerkelijk snel te vernietigen.

Voor de onderbouwing, verwijs ik naar het volledige advies dat u hierbij ontvangt. Ook de Rijksarchivaris is om een zelfstandig advies gevraagd. Wij hebben onderling inzichten uitgewisseld en we komen in essentie tot dezelfde aanbevelingen.

U heeft aangegeven op ons advies te reageren in een brief aan de Tweede Kamer. Daarmee zet u landelijk selectiebeleid in de steigers dat specifiek gaat over concepten. Wij roepen u op om het daar niet bij te laten. Concepten zijn maar een klein onderdeel van een groter vraagstuk. Een groeiende hoeveelheid documenten en data hoopt zich ongeordend op in systemen en vernietiging blijft uit.¹ Feitelijk zijn we het overzicht al lang kwijt, en daardoor hebben we grote moeite de verbeteringen door te voeren die nodig zijn om de informatie die er nog wel toe doet weer hanteerbaar en bruikbaar te maken. Die trend kunt u als ministers niet keren door steeds weer nieuw beleid te bedenken.

Wat nu vooral nodig is, is actie. Want er bestaan al selectiemethoden, er zijn al (model)selectiebesluiten, en er gelden al bewaartermijnen, maar in de praktijk wordt al dat selectiebeleid onvoldoende uitgevoerd. In onze reactie op uw meerjarenplannen voor 2026-2030² zullen we aanbevelingen doen om ervoor te zorgen dat vernietiging in het hele land van de grond komt, dat werkprocessen en informatiesystemen zo ingericht worden dat het mogelijk wordt om continu het kaf van het koren te scheiden.

Uiteraard staan wij ervoor open om over dit advies met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Ineke van Gent
Voorzitter Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding

¹ Zie de monitors over Woo en de informatiehuishouding van [VNG 2025](#), p.13; [IPO 2025](#) p. 9, [UvW 2025](#), p.7. en monitors over naleving van de Archiefwet bij de centrale overheid van de [Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed 2025](#), p. 18.

² [Meerjarenplannen digitale informatiehuishouding en openbaarheid 2026-2030](#). Het betreft de geactualiseerde plannen van het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen.